

teatre

PER RAMON OLIVER

FOTO: ROS RIBAS

Aquí s'ensuma el foc

IONESCO I CUNILLÉ ENS PRESENTEN DUES CANTANTS CALBES

Ja ni el te et pots prendre amb tranquil·litat al saló de casa teva... I això que el saló dels senyors Smith és un saló que transmet control i bones maneres, un saló a l'anglesa com déu mana. Però l'absurd està a punt de fer la seva irrupció, i res

tornarà a ser com abans. L'absurd es presenta aquest cop en forma de bomber a la recerca d'un foc que ningú no és capaç de detectar. I el que segueix després és el que Ionesco definia com "un joc, una cosa molt personal", sorprèn ell mateix del fet que el joc s'hagués convertit en el joc dels altres, els milers d'espectadors que han fet que l'obra compleixi el mes de febrer vinent les seves 13.500 representacions.

El món és opac i transparent alhora: Ionesco sempre va parlar d'aquesta dualitat totalment complementària del seu pensament i de les seves obres, i de com en aquestes hi conviuen la sensació de lleugeresa i llum i la de pesadesa i foscor. I, és clar, amb tanta duplicitat no és estrany que a la seva famosa cantant sense pèls al cap li surtin constantment dobles. Fa més d'una dècada, va ser Borís Rotenstein qui en un muntatge memorable (en què, per cert, també sortia Mercè Lleixà, recuperada aquí) ens va presentar les dues cares de l'obra, una

mica a l'estil del que faria després Woody Allen amb *Melinda y Melinda*. A la primera part, tot era comèdia delirant. A la segona, les mateixes situacions i paraules donaven lloc a tot un drama.

A veure si posem un mica d'ordre: Aquest cop, la cantant nascuda el 1950 s'haurà de veure les cares amb la cantant contemporània que s'ha inventat Lluïsa Cunillé. Aparentment, el text de l'autora de *Barcelona, mapa d'ombres* és ben bé una altra cosa. Aquí, tot sembla funcionar d'una forma molt més lògica; l'argument s'entén i els personatges evolucionen. ¿Algú ha oblidat que Cunillé és una especialista a ficarnos, amb tota la tranquil·litat del món, en situacions en què, quan ens n'adonem, la lògica de les aparences ja s'ha esfumat?

Paraules renovadores

Ionesco (1929-1994), tenia claríssim que renovar el llenguatge era renovar la visió mateixa que es té del món. Una renovació que ell va iniciar justament amb l'estrena d'aquesta obra, la primera seva. Però, com podreu comprovar, tot just el Sr. i la Sra. Smith comencen a parlar a la primera escena del text, la paradoxa es troba en el fet que les paraules, sovint, no comuniquen res. O, com a mínim, no comuniquen allò que teòricament volen comunicar. Ionesco (i potser el Javier Daulte d'*Automàtics* hi estaria d'acord) estava convençut que els humans acabem convertint la parla en un pur moviment reflex. Qui ens escolta, ens segueix més per allò de la xerrameca inercial del món que no perquè hi hagi veritable comprensió del que es diu.

Sorpresa, sorpresa: Parlant de comunicació, és clar que el pare de Ionesco desconeixia també el sentit d'aquesta paraula. De fet, l'home va tornar a la seva Romania natal durant la Primera Guerra Mundial, deixant a París dona i fills. I a Bucarest, va tenir temps per tornar-se a enamorar, divorciar-se i obtenir la custòdia dels fills, sense dir ni mitja paraula a la família fins que la va tenir de tornada a Romania. Així, no és estrany que l'autor de *Les cadires*, *El rinoceront* i aquell *El rey se muere* que José Luis Gómez va dirigir al Lliure trobés pertot arreu la tràgicòmica manca de sentit de les paraules.

QUÈ FEM...

■ abans

Anoteu ja la data a l'agenda del 2007, perquè el 7 de gener tindrà lloc el col·loqui amb els creadors i intèrprets de l'espectacle. Mentre fem temps, però, podem llegir la versió original francesa de l'obra de Ionesco o l'excel·lent *El gat negre* de Cunillé. Els dos textos que ha triat la llibreria **La Central del Lliure** dins la seva selecció bibliogràfica.

■ **LA CANTANT CALBA D'EUGENE IONESCO / LA CANTANT CALBA AL McDONALD'S DE LLUÏSA CUNILLÉ.** DIR.: JOAN OLLÉ. INT.: ANDREU BENITO, ÀNGELS POCH, JOSEP M. DOMÈNECH, ROSA RANOM, MERCÈ LLEIXÀ. EN CATALÀ. COMÈDIA. FINS AL 14/1/07. **TEATRE LLIURE - ESPAI LLIURE** PG. STA. MADRONA, 40-42. BCN. ☎ 93 289 27 70. € DE DT. A DJ., 18; RESTA DE DIES, 25. ☺ DE DT. A DS., 21.30 H; DG., 18.30 H (15 I 16/12, NO HI HA FUNCIÓ). 📍 ESPANYA (L1, L3).